

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 19, 1985

Nr. 183

Tautoje rusena laisvės jausmas

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio

(Tėsinys)

Pavažinėkime bet kokia susisiekimo priemone po Lietuvą. Kur bežsuktume — į miestą ar į provinciją, visur susidursime su rusų kalba. Atrodo, jog Lietuvoje gyvena pusė rusų ir pusė lietuvių, o kraštas nuo gilios senovės priklauso abiem tautoms. Nesvarbu, kad kokiam kaimo negyvena nė vieno ruso, bet kaimo pavadinimas užrašyta ir rusiškai. Plentai ir keliai nusėti rusiškais užrašais. Dabar dar rašo pirma lietuviskai, o paskui rusiškai. Kai rusiški kolonizatoriai daugiau apgyvendins kraštą, bus nesunku sukeisti kalbas vietomis. O kai „internacionalizmas“ dar giliau įeis šaknis Lietuvoje, liks tik rusiški užrašai.

Geležinkeliai Lietuvoje priklauso Pabaltijo valdybai. Todėl nuo pat pradžios šiose susisiekimo priemonėse bei jų stotyse vartojama rusų kalba. Vis dėlto lietuvių kalbą turėjo įsileisti pirmiausia į geležinkelio stotis, nes čia reikia aptarnauti lietuvių gyventojus. Miestuose apstu įvairių skelbimų, reklamų bei iškabų. Tuoj po karo prie lietuviškų įstaigų ir parduotuvių pavadinimų prikerė rusiškų. Lietuvos miestus užplūdo reklamos, skelbimai ir kitokia makulatūra rusų kalba. Gatvės dar ilgą laiką turėjo tik lietuviškus užrašus. Pagaliau neiškentę okupantai lietuviškų užrašų ir paleido į gatves „internacionalizmo“ bangą. Tiesa, jie keitė ne iš karto visus užrašus, bet laipsniškai, per ilgesnį laiką. Pirmiausia pasirodė lietuviški ir rusiški užrašai didesnėse gatvėse. Okupantai pateikia savo užrašus dalimis, kad gyventojai lengviau prie jų priprastų.

Rusinimo tempai ne visuose miestuose vienodi. Jie spartesni Vilniuje ir Klapėdoje, nes ten didelę gyventojų dalį sudaro sveltintaučiai. Be to Vilniuje sukaupia okupacines

valdžios centrinę administraciją. Kaunas, Siauliai, Panevėžys lėčiau rusinami. Dar lėčiau — rajonų miestai ir miesteliai. Iš visų Lietuvos dalių labiausiai rusinamas Vilniaus kraštas.

Labai sunku ar visai negalima pavergti laisvo žmogaus dvasios. Dar sunkiau pavergti laisvos tautos dvasią. Bolševikai sugalvojo, kaip jie mano, patį veiksmingiausią, bet antihumanišką, niekšiską būdą pažaboti tautas. Atskyrė jas spygliuotomis vielų tvoromis, draudžiamomis zonomis nuo likusio pasaulio. Pirmą kartą mūsų istorijoje šeštadalis pasaulio paverstas konclageriu. Konclageris vaizduojamas kaip aukščiausias žmogaus proto pasiekimas. Iš tiesų tai iškrypusio proto padarinys, kurio ryškus rezultatas — žiaurus tautų išnaudojimas, moralinis smukimas. Nieko gero nežada imperijos tautoms atskyrimas nuo pasaulio kultūros lobyno. Tik bendraudamos tautos gali visapusiškai tobulėti. Kiekviena tauta, kuri rūpinasi pakelti savo krašto gerovę bei kultūrą, stengiasi pritaikyti kitų tautų pasiekimus savo kraštui. Ką neša užsisklendimas — puikus pavyzdys Senovės Kinija. Apsitvėrusi aukšta siena nuo puslankinių klajoklių genčių, kultūringa kinų tauta ilgainiui nustumta. Toki likimą bolševikai rengia visoms savo imperijos tautoms. Kultūra jiems svarbi tiek, kiek ją galima panaudoti savo partinių dogmų propagandai. Atskyrę tautas nuo likusio pasaulio kultūros, nuo jos įtakos bolševikai stengiasi įdiegti savo partines dogmas propaganda, panaudodami literatūrą, vaizduojamąjį meną, muziką. Neva jų dogmos tobuliausios, humanišiausios, mokslinės ir neišvengiamai paskutinė žmonijos istorijos raidos pakopa. Įtikintos, apkvailintos tautos nesiėks laisvės, nes jos manys, kad jau pasiekė aukščiausią kultūros ir laisvės viršūnę.

(Bus daugiau)

Britanijos ministrė pirmininkė Margaret Thatcher padeda vainiką Kaire prie paminklo atentato žuvusiame Egipto prezidentui Anwar el Sadat. Premjerė spaudos konferencijoje pasakė, kad Amerika turėtų pradėti derybas su palestiniečių atstovais, jei tik jie nėra terorizmo rėmėjai. Taikos vilčių Viduriniuose Rytuose negalima atmeti dėl delegacijos sudėties. Premjerė Thatcher yra pirmoji britų valdžios galva aplankiusi Egiptą nuo 1943 m.

Jungtinėms Tautoms jau 40 metų

New Yorkas. — Jungtinės Tautos pradeda savo 40-tąją Generalinę Asamblėją. Šiomet bus minima tos organizacijos 40 metų sukaktis. Ta proga buvęs JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose sen. Daniel Moynihan apžvelgia JT nueitą kelią ir konstatuoja „New York Times“ laikraštyje, kad prezidentas Franklin D. Rooseveltas būtų labai nusivylęs Jungtinėmis Tautomis, jei jis būtų sulaukęs šių metų. Senatorius pabrėžia neįvydus JT sukakties „šventę“, o tik „minėjimą“.

Autorius rašo, kad Amerika Jungtinėse Tautose prarado turėtą įtaką. Minėtas Rooseveltas daug tikėjosi iš JT, tačiau paskutinės savo gyvenimo dienos jis daug ką paliko Stalinui, padarė nuolaidų, kad tik būtų įsteigtos JT, sukurtos naujos demokratijos naujosios iš Europos kolonializmo išvaduose tautos. Praėjo 40 metų, kolonijos jau nepriklausomos, tačiau tarp jų mažai demokratijų. Didelė dauguma nepriėjusių tautų, jų yra 99, yra tampa prisirišusios prie totalitarinių valstybių, kurioms vadovauja Sovietų Sąjunga. Maskva šiandien yra stipresnė, skaičiuojant Jungtinėse Tautose turimus balsus. Valstybės departamento skaičiavimas rodo, kad pernai nepriėjusių blokas 86 kartus balsavo kartu su Maskva, o tik 13 nuoš. atveju balsavo su Amerika.

Angolėje neseniai pasibaigė nepriėjusių valstybių suvažiavimas. Angola yra komunistinė valstybė, kuri iš tiesų yra okupuota sovietų ir Kubos kareivių. Kada reikėjo pasirinkti, kas vadovaus nepriėjusių valstybėms, parinkta ne Indija ar Jugoslavija, kurios tebėra tikrai nepriėjusios, bet — Zimbabvė. Amerika daug padėjo Zimbab-

vei išsikovoti nepriklausomybę. Prezidentas Carteris net vadindavo Rodezijos partizanų „laisvės kovotojais“, tačiau, kai Zimbabvė atvyko į Jungtines Tautas, ji tuoj prisijungė prie sovietų bloko.

Jeigu Jungtinės Tautos neegzistuos, būtų sunku jas išgalvoti, rašo senatorius. Kinija ir Kiribati valstybė turi Jungtinėse Tautose vienodą balsų skaičių. Tačiau ir mūsų Senatas yra keista vieta, nes čia New Yorkas, kuris turi 37 kartus daugiau gyventojų negu Wyomingas, senate abu turi po vienodą balsą.

Sensorius Moynihan nurodo, kad Jungtinėse Tautose veikia trys pasaulinės partijos. Viena — nepriėjusių tautos, po to eina Vakarų demokratijos, jų tarpe ir Japonija. Trečia — sovietų blokas. Jokiai grupei nepriklauso Kinija, kuri pagal savo gyventojų skaičių yra viena pati — atsikira partija. Šiuo metu daugumą sudaro sovietų ir nepriėjusių šalių koalicija. Ji gali nubalsuoti ką nori. Tik Saugumo Taryboje turima Amerikos veto teisė nustato ribas, ką sovietų koalicija gali nutarti. Senatorius stebisi ir Kinijos elgesiu. Nors ieškoma draugystės ir įvairių susitarimų su Amerika, net branduolinio bendradarbiavimo, Kinijos atstovai 89 nuoš. kartų balsavo Jungtinėse Tautose prieš Amerikos interesus. Kada JT pasmerkėdavo ar kaltindavo Ameriką (tokių progų pernai — 20), Kinija nė karto neišėjo Amerikos ginti, bet 17 kartų balsavo kartu su Sovietų Sąjunga ir 3 kartus susilaikė.

Sensorius siūlo uždaryti kai kurias JAV ambasadas nedraugiškose šalyse. Kartu jis siūlo Amerikai savo paramą kai kurioms šalims įteikti ne tų valstybių sostinėse, bet

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV katalikų vyskupo konferencijos šaltiniai paskelbė, jog yra vilčių, kad popiežius Jonas Paulius II vėl aplankys Ameriką 1987 m. rudenį.

— Egipto prezidentas Mubarak pareiškė spaudai, kad greit pavyks išspręsti ginčus su Izraeliu dėl Taba teritorijos, kurią Izraelis pasilaikė 1982 m., pasitraukdamas iš Sinajaus. Tai kurortinė vieta, kurioje stovi keli viešbučiai.

— Tailandijoje suimti keturi aukšti karininkai, vienas buvęs premjeras. Jie dalyvavę rugsėjo 9 sukilime prieš valdžią. Įsakyta suimti dar 25 asmenis.

— Pakistane paskelbta, kad Afganistano laisvės kovotojai numušė karinį Afganistano helikopterį, kuriame žuvo aštuoni karininkai. Jų tarpe buvo Afganistano generolas, pulkininkas ir aukštasis sovietų karys, manoma, generolo laipsnio. Mūšiuose prie Lezha miesto žuvo 43 afganų ir sovietų kareiviai.

— Prancūzijos „Le Monde“ laikraštis paskelbė, kad branduolinių ginklų priešininkų „Greenpeace“ laivą Naujosios Zelandijos uoste susprogdino Prancūzijos karinės žvalgybos narai. Sprogime žuvo vienas portugalas fotografas.

— Atsilepdamas į JAV katalikų vyskupo raginimą, Kubos diktatorius Fidel Castro pažadėjo, kad bus iškalėjimų paleisti 75 politiniai kaliniai.

Naujas vokiečių šnipų skandalas

Bona. — Vakarų Vokietijoje kilo dar vienas šnipų skandalas. Šį kartą į Rytų Vokietiją pabėgo kanclerio Kohl įstaigos tarnautoja, jau 10 metų buvusi kanceliarijos sekretorė Herta-Astrid Willner ir jos vyras Herbert-Adolf Willner. Sekretorė yra turėjusi progą prieti prie labai slaptų dokumentų. Ji kanceliarijoje dirbo ir socialdemokratų valdžios metais.

Vokiečių buvęs kancleris Willy Brandt išvyko į Rytų Vokietiją trijų dienų vizito. Spauda primena, kad kancleris pasitraukė iš pareigų, kai 1974 m. paaiškėjo, kad jo įstaigoje dirba aukštasis komunistų šnipas. Kai kurie laikraščiai rašo, kad dabar turėtų pasitraukti ir kancleris Kohl. Dar daugiau vokiečių reikalauja, kad iš pareigų būtų išvestas vidaus reikalų ministris Zimmermann.

Šnipas Willner karo metu buvo SS karys, buvo sovietų nelaisvėje, tačiau po karo Rytų Vokietijoje studijavo žurnalistiką ir tapo komunistų partijos nariu. Vėliau jam daug sunkumų sudarė tai, kad jis jaunystėje buvo SS narys. Jis pabėgo į Vakarų Vokietiją 1969 m., įsijungė į liberalų demokratų partiją. Jis vedė 1974 m., kada jo dabartinė žmona jau dirbo kanclerio įstaigoje. Manoma, kad jis ir įtraukė sekretorę Hertą į šnipinėjimo veiklą.

Jungtinėse Tautose, primenant paramą gaunantioms valstybėms apie balsavimus ir Amerikai reikalingą paramą. Jungtinėms Tautoms reikia stipresnės Amerikos, teigia sen. P. Moynihan.

Sovietų lageriuose ir psichiatrinėse

Washingtonas. — Amerikiečių Mokslo Ugdymo draugija įteikė amerikiečių Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijai sąrašą mokslininkų, kurie yra persekiojami arba kalinami Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose. Į sąrašą įtrauktų mokslo žmonių tarpe yra ir lietuvis chemikas Liudas Dambrauskas, pažymint, kad jis atlieka penkerių su puse metų laisvės atėmimo bausmę už tai, kad parašė lagerio atsiminimus iš Stalino laikų.

Kas penktas politinis kalinys Sovietų Sąjungoje atlieka paskirtą bausmę psichiatrinėje ligoninėje arba psichiatriname kalėjime, pažymima raporte, kurį New Yorke veikianti žmogaus teisių gynbos organizacija „House of Liberty“ paskelbė apie piktnaudžiavimą psichiatrijos mokslu Sovietų Sąjungoje. Raporte yra paminimi 835 sovietų politiniai belaisviai, pateikiant jų pavardes ir kalnimo vietas. Iš jų 166 yra internuoti psichiatrinėse ligoninėse. Raporte pažymima, jog tai tėra „ledkalnio viršūnė“: apie nesuskaitytus kitų politinių belaisvių likimą neturima tikslų informacijų. Bet yra žinoma, kad kai kurie politiniai belaisviai, yra kalinami sovietų psichiatrinėse ligoninėse 10, 15 ir net 20 metų. Vienas belaisvis — katalikas Alexander Riga, yra nuteistas neribotam laikui kalėti psichiatrinėje ligoninėje. Kaip tikintysis jis buvo sukūręs siaurą ekumeninį ratelį katalikų, atkreipia dėmesį, kad sovietų belaisviai yra internuojami ir psichiatrinės kalinimo vietas daugiausia už pilietinių teisių gynybą ir religinę veiklą, kiti už sovietinės santvarkos kritikavimą, įvairių pareiškimų skelbimą, bandymą pabėgti į Vakarų arba už sovietinės pilietybės atsisakymą.

Neseniai sovietų koncentracijos lageryje dėl žiaurių kalinimo sąlygų mirė 47 metų amžiaus ukrainietis poetas ir žymus žmogaus teisių gynėjas Vassilij Stuss. Jis buvo nuteistas net penkiolika metų kalėti vien už dalyvavimą ukrainiečių įsteigtame Helsinkio susitarimų vykdymui remti komitete. Nepaprastai griežtos kalinimo sąlygos lageryje galutinai pakirto ir taip jau nestiprią ukrainiečių žmogaus teisių gynėjas pastarųjų 18 buvo pakartotinai laikomas izoliatoriuje, lagerio vadovybė neleido jo gydyti, kai jis sunkiai susirgo. Valerij Stuss jau yra ketvirtas žmogaus teisių gynėjas pastarųjų 18-kos mėnesių begyję miręs sovietų koncentracijos stovyklose. Amerikos valstybės departamento atstovas, komentodamas ukrainiečio poeto žuvimą sovietiniame lageryje, dar kartą griežtai pasmerkė sovietų valdžios grubų susidorojimą su žmogaus teisių gynėjais. Departamento atstovas paragino sovietų valdžią labiau atsižvelgti į elementariausias žmogaus asmens teises ir liautis persekioti žmogaus teisių gynėjus.

Užsienio spaudos agentūros informuoja, kad Sibiro koncentracijos lageryje dešimties metų laisvės atėmimo bausmę atliekantis gruzinas žmogaus teisių gynėjas Merab Kostava pastaruoju metu buvo nuteistas papildoma penkerių metų kalėjimo bausme už tariamą lagerio taisyklių pažeidimą. Muzikologas Merab Kostava, 46 metų, yra kalinamas jau nuo 1977 metų už tariamą antisovietinę veiklą, bet iš tikrųjų, kaip pastebi spaudos agentūros, dėl to, kad su grupe kitų gruzinų buvo įsteigęs Helsinkio susitarimų vykdymui remti komitetą. Spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad sovietinė valdžia ypatingai griežtai represavo Sovietų Sąjungoje savo laikų įsikūrusių tokių komitetų veiklą. Beveik visi Helsinkio komiteto nariai dabar yra ilgiem metams įkalinti.

Vakarų pasiekusiomis žiniomis, ukrainiečiui Josyfg Terelya yra ruošiamas naujas teisminis farsas. Terelya vadovauja ukrainiečių katalikų komitetui, kovojančiam už Ukrainos katalikų Bažnyčios teisių atstatymą. Už veiklą šiame komitete Terelya buvo nuteistas 20 metų kalėti pilnai atlikdamas paskirtąją bausmę. Dabar Vakarų pasiekusiomis žiniomis, sovietinė valdžia jam ruošianti naują teismo procesą ir ketinanti nubauti ukrainietį žmogaus teisių gynėją dar dvylikai metų laisvės atėmimu. Ukrainiečių katalikų komitetas yra pagrindžio organizacija, kuri savo veikloje remiasi Helsinkio konferencijos paskelbtais principais.

KALENDORIUS

Rugsėjo 19 d.: Janarijus, Zuzana, Girvinas, Praurimė.

Rugsėjo 20 d.: Eustakijus, Pilypa, Stegutas, Jolita.

ORAS

Saulė teka 6:33, leidžiasi 6:55.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 85 l., naktį 70 d.

Prezidento spaudos konferencijoje

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas spaudos konferencijoje, kuri buvo pirma po jo ligos ir operacijų, gynė laisvos prekybos principus. Jis išspėjo Kongresą neišiešti prieš administracijos politiką, bet dirbti su ja kartu. Prezidentas nurodė, kad protekcionizmas sukelia atkirtį užsieniuose. Amerikiečių darbų priklauso nuo mašinų, aviacijos, elektronikos ir chemikalų eksporto. Amerikai įsivedus aukštus muitus ar importo kvotas, užsienis gali keršyti. Tas kerštas ypatingai pakenktų jau ir taip sunkumuose esantiems Amerikos ūkininkams.

Korespondentų klausinėjamas, prezidentas pasakė, kad Ženevoje jis nedarys nuolaidų dėl erdvės gynbos iniciatyvos ir dėl erdvės ginklų tyrimų. Tie ginklai nėra žmonėms naikinti, bet skirti naikinti ginklus, pasakė prezidentas. Klausiamas apie santykius su Gorbačiovu, Reaganas pareiškė, jog nėra reikalo, kad vienas kitą mylėtų.

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
3948 S. Artesian
Chicago, IL 60632

Apolonija Ziausienė
4 Bartlett St.
Amsterdam, NY 12010

NAUJI REDAKTORIAI

Emilija Pakalniškienė, 21 metus redagavusi „Vyčių veiklos“ skyrių, pasitraukė iš pareigų. Skyrių redaguoti sutiko Aleksandras Pakalniškis, Jr., 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632. Tel. (312) 376-6489. Antroji redaktorė — Apolonija Ziausienė, 4 Bartlett St., Amsterdam, NY 12010. Tel. (518) 842-7208. Medžiaga siųsti naujesiems redaktoriams.

STIPENDIJŲ KOMITETO PRANEŠIMAS

Lietuvos Vyčių 72-ras Visuotinis seimas įvyko New Haven, Ct. Seimo uždarymo metu, iškilmingajame bankete, penkiems jauniems vyčiams buvo įteiktos stipendijos. Bendromis brolių ir sesių vyčių pastangomis, iš viso buvo paskirta 3300 dolerių. Šių metų paskyrimas pažymi Lietuvos Vyčių stipendijų programos 27-tą jubiliejų.

Stipendijų komitetas praneša, kad stipendijas prašantieji kandidatai turi būti veikūs Vyčių organizacijos nariai. Atsižvelgiama ne tik į veikumo kokybę, bet taip pat ir į kiekybę. Kreipiamas dėmesys į kandidato gabumus, pajėgumą, pasiryžimą sąžiningai ir sėkmingai tęsti aukštąjį mokslą. Tada svarstoma ir kandidato finansinė padėtis. Peržiūrimos rekomendacijos ir reikalingus įrodymus, komitetas nusprendžia kam ir kiek paskirti lėšų. Stipendijų paskyrimo tvarka yra sudaryta taip, kad užtikrinti ir apsaugoti stipendijų programą ateitį, nes ji priklauso nuo Vyčių narių dosnumo.

1985-tais metais iš aštuonių kandidatų buvo išrinkti penki. Vieno tūkstančio dolerių stipendiją gavo Antanas Paulius Jankauskas, Vyčių 13-tos kuopos narys. Jis žada studijuoti architektūrą Illinois universitete Chicagoje, yra aktyvus lietuvių ir amerikiečių sporte. Sako: „Žadu būti aktyvus Lietuvos Vytis, mano lietuviška kilmė ir kultūra yra man labai svarbi“. 800 dolerių stipendiją gavo Kazys Mykolas Grabuskys, Vyčių 144-tos kuopos narys. Jis Elizabethtown College planuoja studijuoti sąsąskaitybą ir politinius mokslus. Lietuviškame gyvenime jis veiklus, o Vasario 16-tosios progą savo amerikietiškos mokyklos klaseje iškelė Lietuvos vėliavą. Jo žodžiais: „Aš didžiuojus esąs lietuvių kilmės ir visada sakysiu, jog esu lietuvis“.

500 dolerių stipendiją buvo paskirta trims kandidatams. Vieną jų gavo Nancy Ann Dollolis, 27-tos kuopos narė. Ji studijas žada tęsti Losell Junior College, kur siekia būti registruota medicinos slaugė. Ji nuo 1982-ųjų metų yra aktyvi Vyčių organizacijos narė, yra jautraus būdo ir rūpinasi kitų gerove. Sakosi: „Aš myliu Dievą ir didžiuojus savo kilmę“.

Kitą 500 dolerių stipendiją gavo Lynn Marie Walinsky, Vyčių 26-tos kuopos narė. Ji studijuos kompiuterius ir matematiką Assumption College. Yra aktyvi vyty, užaugusi veiklių vyčių šeimoje. Ji sako: „Assumption College yra arti namų, tai galėsiu ir toliau būti aktyvi Vyčių gyvenime“.

Trečiasis 500 dolerių stipendijos gavėjas buvo Antanas Petras Cappelli, Vyčių 50-tos kuopos narys. Jis studijuos gamtinę hortikultūrą ir verslo mokslus University of Connecticut. Yra aktyvus Šv. Kazimiero parapijos narys.

Stipendijų komitetas sirdingai dėkoja Lietuvos Vyčių nariams už finansinę paramą praėjusiais metais. Seimo metu surinktos aukos bus paskelbtos ateinančiose „Vyties“ laidose. O norint sėkmingai tęsti stipendijų paskyrimo darbą, komitetas prašo visų Lietuvos Vyčių visokeriopos paramos.

Vertė
Apolonija Ziausienė

LIETUVOS VYČIŲ APYGARDOS IR KOMITETŲ VEIKLA

Vidurio Amerikos apygarda

Pirmininkas Algirdas Braziš praneša, jog Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygarda praėjusiais metais turėjo 4 posėdžius. Apygarda surengė pasisekusį „Lietuvos prisiminimų“ banketą vasario mėnesį, jau 25-tą. Jame buvo pagerbti Faustas Strolia, Lietuvos Vyčių choro vadovas, ir Frank Zapolis, Lietuvos Vyčių taut. šokių šokėjų grupės vadovas, už darbą su jaunimu. Šv. Kazimiero diena buvo švenčiama kovo mėnesį Kenosha, WI, o tradicinis piknikas įvyko liepos 4-tą Vyčių salėje.

Nuolat kylant remonto ir išlaikymo išlaidoms, apygarda nusprendė parduoti Vyčių salę. Chorui ir šokių grupei repeticioms reikėjo surasti naujas patalpas, o apygardos posėdžiai bus šaukiami apygardos parapijų salėse. Salės pardavimo pelnas bus sunaudotas ypatingiems apygardos projektams įvykdyti.

Apygardą sudaro 9 kuopos, viena senjorų ir viena jaunųjų kuopa, taigi — 11 vienetų. Kansas City 150-ta ir East St. Louis 40-ta kuopos, apygardos naujausios, sparčiai auga ir veikia. Šiame 72-rame Visuotiniame suvažiavime jos laimėjo 2-ą ir 3-čią vietą narių verbavimo vajuje. Tiesa, ir jaunųjų 13-toji kuopa sėkmingai veikia.

Vidurio Atlanto apygarda

Pirmininkas Larry Janonis praneša, jog apygarda šiais metais surengė tris mini suvažiavimus Philadelphia, Newark (Šv. Kazimiero dienos proga), ir Scranton miestuose. Šiuose suvažiavimuose pravesta daug rezoliucijų religiniais, kultūriniais, ir politiniais lietuvių reikalais. Mary Ann Lepera praveda įdomią seriją vaidinimų vaizduojančių Lietuvos Vyčių organizaciją „Lietuvoje 2000 metais“.

Vidurio Atlanto apygarda surinko 3400 dol. JAV-bių Laisvės statulos restauravimo projektui, ir tuos pinigus jau yra perdavusi Laisvės statulos komitetui. Apygarda surengė lietuvių kultūrinę mugę ir artimoje ateityje planuoja surengti vadovų seminarą. Vykdomi planai šiais metais atitinkamai atšvęsti Lietuvos Vyčių 70-tąjį jubiliejų. Narių verbavimas vyksta be poilsio. Apygardą sudaro 23 kuopos, nes šiais metais prisidėjo

Detroito šios vasaros „Pipir“ stovyklos dalyviai su vadovėmis. I eilę iš k.: Mildutė Bublytė, Antal Zambo, Aleksa Rukštelė, II eil. — Elytė Strakšytė, Dovydas Kaunelis, Elenutė Sventickaitė, Justas Zambo, III eil. — Birutė Bublienė, Nida Lapšytė, Tomas Sventickas, Audra Lapšytė ir Vida Zambo.

Nuotr. Birutės Bublienės

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos šventės minėjimas Detroito rugsėjo 8 d. atliktas trejopu būdu: radijo transliacijomis, iškilmingomis pamaldomis ir akademinė bei meninė dalimi. „Lietuvių balso“ valandėlės transliacijų metu Kazys Gogelis priminė Tautos šventės kilmę bei reikšmę ir šventiškai nuotakai sustiprinti pagrogio „Lietuviai esame mes gimė“.

Iškilmingos pamaldos įvyko Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Jose organizuotai dalyvavo būrelį skautų, ateitininkų ir „Žiburio“ šeštadienines mokyklos moksleivių. Buvo įneštos vėliavos. Vargonais grojo Vidas Neverauskas. Solo giedojo Pranas Zaranka. Pamaldas laikė klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius pasakė „patriotiškom“ mintim bei poeziją perpinant pamokslą.

Po pamaldų (padarius pusvalandžio pertrauką) akademinė bei meninė dalis pačiame vidurdienį prasidėjo Kultūros centre. Programai vadovavusi Vida Skiotytė-Zambo kalbėti pakvietė iš JAV sostinės Washingtono atvykusį Viktorą Naką. Visą pusvalandį užtrukusioj paskaitoj, tik trumpai testuotos ties Vytadū Didžiojo kalbėtojas pabėrė po žiupsnį šviesių ir tamsių minčių apie pavergtą tautą bei šių dienų išvieją.

Meninę dalį pradėjo mūsų teltiny pati geriausia poezijos interpretatorė — deklamuotoja Dalia Navasaitienė. Ši kartą ji padėklavimą vienintelį Jono Aisčio eilėraštį „Silainė“. Ir to vieno užteko, kad ant dažno skruosto sužibytų asara... O kodėl ji pasirinko „Silainę“? Turbūt todėl, kad šis eilėraštis skambėtų kaip uvertūra tautinių šokių ansamblio „Silainės“ pasirodymui. Po deklamatorės sceną užplūdo ansamblio šokėjai — veteranai ir tikrai preciziškai atliko klumpakojį, karklus bei kadrilį, Linui Orentui akordeonu palydint. Publikai nepalijaujamai plojant, į sceną šokėjai atvedė ansamblio vadovę Galiną Gobienę ir

dvi naujos. Kuopos švenčia Vasario 16-tosios minėjimus, šv. Kazimiero šventes ir kitas savo tradicines šventes.

(Bus daugiau)

Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

apdovanojo ją įremtu didelio formato adresu. Programos atlikėjas Nijolė Zelwinder apdovanojo geleimis.

Nepaisant Detroito apylinkėse siautusio pasibaisėtinų karščių, minėjime dalyvavo daugiau negu pusantro šimto žmonių. Tiesa, Kultūros centro salė turi puikią vėsinimo sistemą, bet ne visi į salę vykusieji turėjo vėsinamus automobilius.

Minėjimą rengė LB Detroito apylinkės valdyba. Iš publikos apie jį girdėjau daug gražių atsiliepimų. Akivaizdi buvo tik viena klaida: pamiršta sugiedoti Tautos himną. Už tai kaltės anaipol neverčiu vien programos vadovei. Jai pamiršus, galėjo spontaniškai pradėti kas nors iš publikos. Tokių atsitikimų praeity yra buvę. Kai kritikai „pragysta“ iš salės išėję, jų balsai mažai ką bereiškia.

Alfonas Nakas

DR. D. R. BAJORŪNAITĖ „MEDICINOS“ ŽURNALAS

Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga (PLGS) susikūrė tradiciją žiemos seminarus rengti kalnuose, slidinėjimo kurortuose. Pradžioje tik sportiniai-pramoginiai, ilgainiui imti įvairinti ir rimtomis mokslinėmis paskaitomis. Kai ankstesnieji, dar ne visi ne seminarais vadinti, įvykdavo JAV kalnuose (Rockies), šiemetinis, iš viso 13-tasis, įvyko vasario 14-24 Šveicarijos Alpėse.

PLGS žurnalas „Medicina“ (1985 m. Nr. 1) išspausdino kelių minimo seminaro paskaitų santraukas lietuviškai, ir dar sutrumpinę — angliskai. Pačių pirmųjų žurnale išspausdintas dr. Daivos R. Bajorūnaitės darbas, pavadintas „Jaunų žmonių cukrinė liga“ (Diabetes Mellitus). Paskaita (referatas) skirta kolegoms gydytojams, tad ne medikui ji neįkandama. Bet ne tai mums rūpi. Prieš paskaitą, po prelegentės nuotrauka, suteikta trumpa biografinių žinių. Ten pasakojama, jog „Daiva R. Bajorūnaitė, M.D., Diplomate of Medicine Board of Internal Medicine and Endocrinology-Metabolism. (Ko į lietuvių k. neverčiau, „Medicinos“ redakcija, neverčiu nė aš). Toliau, jau lietuviškai, rašoma, jog ji medicinos studijavo Michigano un-tė Ann Arbore, stažą bei rezidentūrą atliko New Yorke, med. studijas gilino Sanfordo un-tė, Californijoje, Memorial Sloan-Kettering

Vėžio centre, N.Y. ir Cornell un-to Medicinos centre, N.Y. Gydytojos darba dirba Memor. Sloan - Kettering Ca. Center, St. Vincent's ir Rockefeller Univ. Hospital, o taip pat yra asistent Professor of Medicine Cornell Medical Center, N.Y. Ji parašiusi daugelį mokslinių darbų endokrinologijos problemomis.

Mums, detroitiečiams, Daiva pažįstama nuo kūdikystės metų. Tai viena iš ilgai čia gyvenusių Marijos bei dr. Leono Bajorūnų dviejų dukterų. Detroito Daiva baigė visokias angliškias ir lietuvišką mokyklą, čia šoko tautinius šokius, Dainavoje stovyklaudavo, buvo linksma, veikli ateitininkė. Ir matote, kas iš jos jau išėjo, nors dar prieš akis jau ilgas mokslinės karjeros kelias. Kartu su Daivos tėvais, buvusiais detroitiečiais (deja, dabar jau Floridos gyventojais), džiaugiamės jos laimėjimais visi, kas ją pažinome.

Alfonas Nakas

PASIRENGIMAS RADIJO SUKAKČIAI

Detroito sekmadieninė valandėlė jau peržengė 40-tą gimtadienį. Sukaktį paminėti, spalio 19 d., 7 val. vak. Detroito Kultūros centre rengiamas minėjimas, koncertas ir pokylis. Veiklos minėjimui skirtas pusvalandis. Koncertinę programą atliks Toronto „Gintaro“ ansamblis ir sol. Rimas Paulionis. Ansamblio vad. G. Rinkūnaitė-Paulionienė. Šoks Detroito „Audinio“ tautinių šokių šokėjai. Vadovė Rusnė Kasputienė. Vaizdų metu bus trumpi sveikinimai, vėliau — šokiai.

ALB radijo klubo valdyba, kuri rūpinasi radijo valandėlių išlaikymu ir rengia minėjimą, galutinai aptarė suaktyvinti minėjimo rūpesčius ir pasiskirstė darbus. Minėjimo pramatomas išlaidos didelės — daugiau negu 4,000 dolerių. Kad jas padengti reikės susilaukti bent 300 svečių. Bus pavaizinti programos atlikėjai ir 16 garbės svečių.

Sprendžiant finansinę problemą buvo išsiuntinėti keli šimtai laišku. Kvietiama dalyvauti minėjime ir prašoma aukų. Nutarta išleisti keturių puslapių minėjimo programą (leidinio atsisakyt), kuriame tilptų Amerikos lietuvių Balso radijo klubo informacija ir sąrašai organizacijų bei pavienių asmenų padėjusių programą išleisti. Programai išleisti aukas renka: Leonardas Šulcas, Birutė Barauskienė, Juozas Mačiulaitis, Ona Šadeikienė, Antanas Pesys, Povilaitis, Pranas Viršila ir Stasys Garliauskas. Prašoma aukų

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USP8-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėdavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.

Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Ofiso tel. RE 7-1108;

Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

434-2123

Pirm. 2—7. Antr. ir

ketv. 9—12. Penkt. 11—2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.

KARDIOLOGAS

Sirdies ligos,

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS —

CHIRURGIA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA

Chicago Eye Institute

4200 N. Central Ave.

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

„Contact lenses“

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaroma treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR

PROSTATO CHIRURGIA

2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.

Šešt. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGE

6648 So. Albany Ave., Chicago

Val. antr. ir penkt. 3 - 5

kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytoja

Kalbama lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6;

šeštadieniais pagal susitarimą

PRIVATININKAS TAIKOSI I PABALTIO AUKSA

To dar betrūko!

Kartais šioje ašarų (ir arkliškų nusikvatojimų) pakalnėje pasitaiko tokių dalykų, kad jų akivaizdoje nebelieka nieko kito, kaip tik sušukti: ir to dar betrūko!

Visi esame girdėję, jog Jungtinės Amerikos Valstijose tebėra užsaldyta šiek tiek nepriklausomų Pabaltijo respublikų turto (iš kurio, kaip žinome, padengiamos mūsų diplomatinio atstovybių išlaikymo išlaidos). Dabar atsirado pavojus, jog visas šitas turtas gali atsisturti privatus piliečio, armėnų kilmės amerikiečio, kišenėje.

Ką?

Istorija tokia. Raphael Gregorian, 56 m. amžiaus Pietų Kalifornijoje gyvenantis verslininkas, per 14 metų varė pelningą eksporto biznį su sovietais. Dažnai lankydavosi Maskvoje, kur jo firma (California International Trade Corporation) turėjo atsidarius net savą kontorą. Tačiau „nuoširdus komercinis bendravimas“ praėjusių metų gale staigiai nutrūko. „Ižvestijose“ pasirodė straipsnis, skelbiant, jog Gregorianas esąs sukčius ir, be to, dar tarnaujantis amerikiečių žvalgybai (CIA). Netrukus po to sovietų pareigūnai jo bendrovės kontorą uždarė, o jį patį, už pakarpas pagriebę, kaip nepažeidžiamą asmenį visam laikui iš Sovietų Sąjungos išgrūdė.

Sakykime, skaudi pamoka — ir tiek. Bet... gešetas lieka gešetu, o Gregorianas, aiškiai matyti, nepėsčias. Tuoj pat JAV federaliniame teisme iškėlė sovietams bylą už šmeižtą ir už su juo padaryto prekybinio kontrakto sulaužymą. Bet ar amerikiečių teismas turi jurisdikciją spręsti šios rūšies bylas? Taip, atsakė š.m. liepos 17 d. federalinis teisėjas David V. Kenyon: pagal JAV įstatymus JAV piliečiai turi teisę už tokias nuoskaudas kelti ieškinius svetimų valstybių įstaigoms. Sovietų prekybos ministerijai ir „Ižvestijoms“ buvo duotas terminas iki liepos 30 d. atsilipti į Gregoriano skundą. (Skundas Maskvai buvo įteiktas gegužės 31 d.) Sovietų atstovai kvietimą į teismą, žinoma, visiškai ignoravo ir į kaltinimus nieko neatsakė. Tada Gregorianas paprašė, kad teisėjas pripažintų sovietus bylą pralaimėjusius „by default“, t.y. tuo pagrindu, kad jie teisme nepasirodė ir užtat kaltintojo pretenzijų neatėmė. Ši prašymą teisėjas Kenyon svarstys kitą pirmadienį, rugsėjo 23 d. Jeigu reikalai klostysis pagal Gregoriano norus, tai teismas įsakys, kad sovietai Gregorianui išmokėtų tam tikrą sumą pinigų.

O kiek gi pinigų Gregorianas iš Maskvos reikalauja? Net 400 milijonų dolerių! Savaimė aišku, teisėjas, išklaušęs ieškovo argumentus, gali ieškiniui visai nepatenkinti arba patenkinti jį mažesne negu prašomoji suma. Bet sakykim, kad teisėjas bylą išspręstų ieškovo naudai (bet kokia suma): kas ir kuriuo būdu privers sovietus nuosprendžiui paklusti ir Gregorianui nustatytą sumą atiduoti?

Čia ieškovas su savo advokatu Gerald Kroll surado „išei-tį“. Jie jau iš anksto pasiskelbė, jog, teigiamai nuosprendžio atveju, jie reikalauja, kad jiems būtų atsisteista iš Pabaltijo valstybių rezervų. Kokiu pagrindu? Ogi tokiu, kad tos valstybės šiandien priklauso Sovietų Sąjungai, užtat jų turtą galima naudoti prieš sovietus sėkmingai apgintoms pretenzijoms patenkinti!

Žinoma, nereikia aiškinti, jog tai nesamone, tačiau kai

tik Kalifornijoje gyvenantys Baltų laisvės lygos (BALF) veikėjai apie šią bylą ir jos kėlėjų intencijas sužinojo, jie skubiai ėmėsi žygių, kad ta nesamone per JAV biurokratų „neapsižiūrėjimą“ nepavirstų klaukia tikrove. (Per panašų neapsižiūrėjimą buvo anuomet sovietams grąžintas nuo jų bėgti pabandęs Simas Kudirka.) Lygos pirmininkas Avo Piirisild, pasitaręs su advokatu Jaak Treiman, įspėjo Valstybės departamentą apie Gregoriano pretenzijas į Lietuvos, Latvijos ir Estijos turtą ir painformavo jį apie bylos eigą. Rugsėjo 30 d. į A. Piirisildo laišką atsakė Valstybės departamentu teisinė patarėja Carol M. Schwab, pareikšdama, jog departamentas bylą seka ir „tiria atitinkamas priemones, kurių JAV vyriausybė galėtų imtis, kad apsaugotų Pabaltijo turtą tuo atveju, jeigu tai pasidarytų reikalinga“. Žodžiu, departamentas įsipareigojo priešintis Pabaltijo valstybių rezervų panaudojimui sovietų užsitrauktoms teisinėms obligacijoms apmokėti.

Bet yra reikalo ir toliau stropiai budėti. Pirmą, Valstybės departamentu galima pasitiktėti, tik ne visu šimtu procentu. Antra, net ir prie geriausių to departamento norų bei pastangų nėra išankstinės garantijos dėl rezultato.

Kad sumobilizuotų ryškesnes mūsų pusėje kovojančias pajėgas, Baltų laisvės lyga atkreipė į bylą visų trijų valstybių atstovų dėmesį, siūlydama, kad jie patys arba per įgaliojinius stebėtų rugsėjo 23 d. posėdį ir kad tuo atveju, jeigu teismas Gregoriano ieškinį patenkintų, jie per savo advokatus į bylą intervienuotų, reikalaudami teisėjo orderio, kurio pagrindu būtų kėsintasi į Pabaltijo respublikų turtą, užgniaužti. Kadangi čia liečiami tų valstybių tiesioginiai interesai, ši byla yra kaip tik tokia, kurioje mūsų oficialieji atstovai galėtų ir turėtų kompetentingai pasireikšti.

Tarp kitko, įdomu, kiek to Amerikoje užsaldyto Pabaltijo valstybių turto šiandien yra? Tą klausimą aiškinti ir minėtasis Gregoriano advokatas Kroll. Remdamasis JAV izdo departamentu dokumentais, jis priėjo išvadą, kad jo bendra vertė siekia 70 milijonų dolerių! Tai neįtikėtina didelė suma. Nejaugi būtų ji tikra? Skelbiama, kad tas turtas susideda iš aukso, bankuose laikomų pinigų ir kitokių vertybių. Neskelbiama, kiek kuriai valstybei jo priklauso (nors mes žinome, kad mažiausiai yra likę kaip tik Lietuvos turto). Kiekvieno atveju, Gregorianas su Krolliu grasino visus 70 milijonų dolerių pasiglemžti sau.

Nesiimame kategoriškai spręsti, kas tai per tipas, tas Gregorianas. Atrodytų, kad jis siekia sovietus „nulupti“, jiems atsikeršyti. Jei taip, tai jo politinė nuovoka labai menka, nes pasičiūpdamas Pabaltijo valstybėms priklausantį turtą, jis ne tik Maskvai nė kiek nepakenktų, bet dargi ją stabiliai pradžugintų.

Antra vertus, ieškovas taip pat pareiškė, kad jeigu jam nepavyktų priteistosios sumos iš ieškoti iš Pabaltijo valstybių fondų, jis reikalautų, kad JAV vyriausybė konfiskuotų iš Sovietų į JAV importuojamas prekes ir jam atsisteistų iš jų realizuotos vertės. Va, su šia idėja tai jau galime visa širdimi sutikti. Nebūtų nieko gražesnio, negu matyti iš „tarybinio rojaus“ išvarytą armėnų bizonierių nušvilpiant koki nors didžiulį, krovinių ligi borto apkrautą sovietų laivą.

M. Dr.

SOVIETŲ KONTRAOFENZIVA

Baltai ir skandinavų spauda (4)

„Politiken“ VII.26 antrosios dalies antrasis puslapis yra kuone visas skirtas Jan Stage reportažui „Egzilai baltai yra blogi baltai“ (antrinis pavadinimas: „Taip galvoja baltų delegacija, kuri yra Danijoje šiomis dienomis. Jan Stage kalbėjosi su trimis iš jų“). Reportažas prasideda: „Liljana Gutauskienė yra 32 metų sociologė. Ji įsitikinus, kad mergaitės socialistinėje sovietų Lietuvos respublikoje gražiau rengiasi negu mergaitės vasarą Kopenhagoje. Erik Stumbris yra 63 metų Rygos radijo sporto žurnalistas ir buvęs SS virstila latvių lėgione antrojo pasaulinio karo metu. Trečias tai Henrik Borovik, maskvinio laikraščio „Teatr“ vyriausias redaktorius, kuris teigia, kad „negalima kalbėti apie bet koki karą Afganistane“.

Tai marga ir intriguojanti delegacija, kuri šiom dienomis lanko Daniją. Ji atvyko ne dėl baltų egzilų tribunolo, kaip Liljana Gutauskienė išsireiškia, bet ryšium su juo. „KGB agentai“ sako egzilai apie delegaciją, „CIA agentai“ yra bent „blogi baltai“ yra delegacijos pažiūra į baltus egzilus.

Reporteris pirmiausia kalbasi su Stumbriu, buvusiu latvių legionierium. 1945 metais kovo mėnesį jis su šimtu kitų legionierių atplaukė į Bornholm salą iš Gdynės, tada gegužės 8 nuplaukė į neutraliąją Švediją, kur buvo internuoti. Lapkričio mėnesį jiems buvo pranešta, kad bus grąžinami į Latviją. Dviejų savaičių bado streikas nepadarė didesnio įspūdžio švedų pareigūnams. 1946 metų sausio mėnesį jie jau sėdėjo naujoje stovykloje — šiuokart Stalino ir Raudonosios armijos glė-

byje. Jis pats 1946 metų rugsėjo mėnesį buvo paleistas iš internavimo lagerio ir grįžo į Rygą. Kiti buvo kalėjimuose ir buvo ištremti Sibiran. Jis pats tik po Stalino mirties 1953 metais pradėjo studijuoti, o kiti irgi grįžo namo iš Sibiro. Stumbris nėra partijos narys. Jis jaučiasi nuvalytas ir mano galįs tapti partijos nariu, jei naudotų alkūnes, bet jaučiasi laisvesnis, pasilikdamas už jos. Jis turi brolių, gyvenantį Los Angeles. Jį aplankęs kelis kartus, ir tie aplankymai jį iškino, kad emigrantų likimas yra blogiausias, koks gali būti.

Kalba Liljana Gutauskienė

Liljana Gutauskienė dar tik pusę Stumbrio amžiaus sulaukusi. Ji, savaime suprantama, atvažiavusi į Daniją ne tik kritikuoti danų mergaičių madų supratimą. Ir ji suspėjusi pastebėti daugiau negu „punk“ jaunuolius Kopenhagos miestovaizdyje („jie mane nemaloniai veikia“ — tai valdoviškas išsireiškimas, kurį Danijos karalienė galės įtraukti į savo Naujųjų metų kalbą, sako reporteris). Kaip sociologė ir visuomenės psichologijos magistrė Vilniaus universitete, Lietuvos socialistinėje sovietų respublikoje, ji domisi jaunimo problemomis. Anot jos, logiška, kad jaunuomenė turi būti „patriotiška“ (reporterio kabutės).

„Mes siekiame, kad jaunuomenė būtų auklėjama integruota į visuomenę, kad ji prisitaikytų prie kai kurių idealinių reikalavimų, kuriuos žmogui galime kelti. Svarbiausia socialinės sistemos funkcija yra sukurti tam tikrus rėmus, iš istorijos žinome, kad jei to neįvykdoma, bendruomenė iš-

yra“.

Kauno sunkiųjų darbų kalėjime atlikę bausmę. Iš kairės: Jurgis Mikaila, Jonas Štaupas ir Antanas Masionis.

ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO

Atsiminimai iš moksleivių
veiklos draudimo laikų
ANTANAS MASIONIS

25

„Pavasari man buvo pavesta aplankyti Juozo Gratausko tėvus ir juos sušelpi. Jie gyveno netoli Ukmergės, kaime. Juos aplankiau, nuraminau, kad su jų sūnumi nieko blogo neatsitiks. Man rodos, kad jis (Juozas) buvo vienintelis jų vaikas“, taip rašo apie Ateitininkų kalinių šalpos fondą ir kalinių ir tremtinių lankymą ir šelpimą.

Mudu su Jurgiu Mikaila irgi gaudavome extra pridurko, bet ne taip jau reguliariai, daugiau atsitiktinai. Mano vokiečių kalbos ir literatūros profesorius buvo dr. J. Eretas. Jis rašydavo mokslinius veikalus, o aš buvau jo tiems reikalams sekretorius. Perrašinėdavau jo raštus iš juodaščio, šiek tiek pataisydamas jo kalbą, kad paskui prof. dr. A. Salys jau galėtų galutinai peržiūrėti ir dar padaryti paskutinius pataisymus. Dėl to sekretoriavimo tekdavo dažnokai lankytis pas Eretus ir su jais gana artimai bendrauti. Tad vieną kartą p. Eretienė atsiuntė man į kalėjimą keptą antį. Jurgis Mikaila gavo iš savo tada jau beveik sužadėtinės Emilijos Strazdaitytės net visą keptą parsikuą.

Ir jų, ir mūsų idėjos draugai apsupindavo vienus ir kitus ir kitokiais kasdieniniais dalykais, kad gyvenimas ten būtų, kiek galima pakankiamas, normalus ir ne toks nuobodus. Pvz. studentė Aldona Stanionytė, dabar Brazdžionienė, atnešė, mane lankydama, savo dailiai išsiuvinėtą pagalvėlę, o kun. K. Rankelė apsupindavo mane cigare-tėmis. Iš tikrųjų aš visai nerūkau, galvodavau,

išdalinsiu kitiems, bet paskui ir pats pradėjau rūkyti. Tačiau iš kalėjimo išėjęs, rūkymą mečiau.

Stengėmės laiką praleisti
naudingai

Visi šios kameros kaliniai labai daug skaitėme. Daugiausiai skaitė trečiafrontininkai, eserai ir visi kairieji. Jie daugiausiai skaitė rusiškai. Kažkokie jų draugai tas rusiškas knygas parūpindavo jiems iš Balošerio knygyno, buvusio tada prie Centrinio Kauno pašto. Atrodė, kad kalėjimo cenzūra, gal neapsižiūrėdama, praleisdavo net komunistinio turinio knygas. Pvz. eseras Antanas Vilčinskas skaitydamas vieną tokią gana didelio formato, storą rusišką knygą ir radęs jį sužavėjusi vieną posakį, vis vaikščiojo po kamara ir, prieidamas tai prie vieno, tai prie kito, vis tą posakį kartojė. Tas posakis buvo vieno komunistų komisaro, kovojusio kažkur Sibire su baltaisiais, buvusio apsupto, paskui iš apsupimo išsilaisvinusio, telegrama ar pranešimas savo draugams komunistams, kad jis jau išsigelbėjęs. Tas pranešimas taip skambėjo: „Živ i sđarov, Komisar Petrov“. Vilčinskas nenustojo to išsireiškimo kartojęs, sakydamas: „Na, po velniui, argi neįdomu? Koks trumpas, koks lakoniškas ir kiek daug pasakantis pranešimas, ir dargi net surimutotas!“

Mums su Jurgiu mūsų draugai irgi atnešdavo lektūros. Prof. J. Eretas atsiuntė mano jam perrašytos ir ką tik išleistos Vokiečių literatūros istorijos pirmąjį tomą su dedikacija „Solidarumo ženklui“. Ta praėjo, bet kai Onutė Dockevičiūtė, atėjusi mane aplankyti, paliko raštinėje cenzūrai patikrinti „Habsburgų tragediją“, ta neprašė. Buvau gerokai pyktelėjęs. Galvojau, kad anie gali gauti net kažkokį komunistišką šlamštą, o man visai legaliai Lietuvoje išleistos grožinės literatūros knygos nepraleido. Tik kai iš mane kitą kartą lankančios Onutės sužinojau, kad ji tučiose vietose prie knygos susiuvimo buvo prirašiusi įvairių aktualių žinių iš ateitininkų

nepavargusi lankytis Danijoje. Dar reikia pridėti, kad susitikimas su baltų delegacija vyko sovietų ambasadoje, kur partijos šefo Gorbačiovo nauja „gryna“ linija yra prasiškerbus: burbuliuojantis selteris, gera kava ir saldūs pyragaičiai“.

Reportažas iliustruotas milžiniškomis (trijų kolonų pločio) nuotraukomis: besišypsanti Liljana Gutauskienė (parašas apie jaunimo integraciją į visuomenę) ir susirūpinęs, pirštą skruostan iše-dęs Stumbris (parašas: „Jie mūsų nelaukė su rožėmis, atsi-mena Erik Stumbris. Ką mes padarėme juk buvo gėdinga“).

Laiškas redakcijai
„Tiesoje“

„Tiesoje“ rugpjūčio 11 d. išspausdintas laiškas redakcijai: „Apie vieną sužlugusią provokaciją“. Laišką pasirašo Liljana Gutauskienė, psichologijos mokslų kandidatė, Lietuvos TSR Mokslų akademijos visuomenės mokslų skyriaus mokslinė sekretorė.

Skaitytojui bus įdomu, kaip Liljana Gutauskienė pristato delegacijos kelionę Danijon. „Vilniuje dar skambėjo Dainų šventės, sutelkusios tūkstančius žiūrovų iš įvairių pasaulio šalių, aidai, kai nedidelė mūsų — Pabaltijo respublikų mokslo ir kultūros darbuotojų grupė Danijos - TSRS draugystės draugijos kvietimu išskrido į Danijos karalystę. Vykome supažindinti danų visuomenės su Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų ekonomikos, kultūros laimėjimais, su vos ne per pusę šimtmečio įvykusiais pasikeitimais šių tautų gyvenime“.

Aprašo, kad kaip tik tą dieną, kai Kopenhagoje nusileido, buvo įvykęs teroristų atėntatas (nerašo, kas ir prieš ką) ir aerouoste buvo jaučiama įtampa. „Anksčiau pas mus teroristai tik ilsėdavosi“, liūdnai komentavusi danų spauda. „Toje pačioje spaudoje pastebėjome pranešimų apie vadinamąjį „Baltijos tribunolą“ Kopenhagoje. Antitarybinės emigrantų organizacijos esą teisia Pabaltijo respublikas. Supratome, tai dar vienas antitarybinių išpuolių, dar vienas mėginimas apjuodinti tarybinę tikrovę“.

Aprašo Kopenhagos miesto įspūdžius: miestas gražiai prižiūrimas ir tvarkingas, tačiau žmogiškoji aplinka baisiai egzotiška: „Socialinis miesto gyvenimas labai margas. Prisiglaudę prie puošnių vitrinų, gatvėse uždarbiaudami, groja

ar pardavinėja pigius suvenyrus jaunuolių būriai, ant suoliukų tįso pasišiaušę ir visomis vaivorykštės spalvomis nusitepę pankai, susirūpinę iraniečiai emigrantai, išstatedendus su islamo revoliucijos aukų nuotraukomis, renka praivių komanų. Kristianijos — narkomanų rajono, gyvenančio pagal savus dėsnius ir įstatymus, vengia ne tik turistai, bet ir policija, praeivius kviečia įmantrios „Prancūziškos bibliotekos“ — pornografijos parduotuvių iškabos, o šalia milžiniški plakatai, kviečiantys į „Jehovos liudininkų“ kongresą ir kiekvienam žadantys rojų jau šiandien“.

Kaip matome, Liljanai Gutauskienė tikrai dar įspūdi Kopenhagos „punks“. Tai rodytų, kad delegacija vaikščiojo garsiąja pėsčiųjų gatve Stroget ir praėjo rinką netoli katedros (nes čia dabartinė „punks“ susitikimo vieta — šiaip jų Kopenhagoje kaip ir nematyti). Liljana teisingai pastebi jaunus pardavėjus Stroget, tačiau daugumas jų pardavinėja ne pigius suvenyrus, o savo pačių gamintus papuošalus. Jehovos liudininkų plakatų Kopenhagoje netenka matyti. Christiana yra Amager saloje esantis seniau buvusių kareivinių rajonas. Savotiška staigmena, kad Gutauskienė jį charakterizuoja narkomanų rajonu, nes Christiana buvo kaip tik marksistinių grupių įkvėptas eksperimentas naujam gyvenimui (JAV būtų sakoma „alternative life-style experiment“) ir būtų daniška analogija Vakarų Berlyno Kreuzbergo „Hausbesatzungsszene“. Pornografijos krautuvų Liljana negalėjo matyti, nes jos neturi puošnių vitrinų ir šiuo metu koncentruojasi truputį apšepusiam rajone prie centrinės geležinkelio stoties. Gal yra laiko ženklas, kad vienintelis ant Stroget pornografinė filmom specializavęs kino teatras užsidarė ir po remonto tapo gana prašmatnia jauni-mui rūbų krautuve. Cikagiečiams gal būtų įdomu, kad skersai gatvės nuo buvusio kino teatro esanti „Chicago Porcelain“ krautuve ir toliau daro gerą biznį.

A.A.L.

Pavojinga yra žmogui galvoti apie savo menkystę, pamirštant savo didybę. Pavojingiau yra galvoti apie dvasios didybę, pamirštant ir savo menkystę. Pavojingiausia gi pamiršti ir vieną, ir kitą.

Bl. Pascal

gyvenimo ir nuotaikų, pyktis ant kalėjimo administracijos ir cenzūros kiek praėjo.

Skaitymas kartais nusibodavo. Pavargdavo ir akys, nes, nors kameroje buvo du langai, bet grotos nepraleisdavo visos šviesos, o vakarais būdavo dar blogiau, nes visoje kameroje buvo tik viena elektrinė lemputė palubėj. Man buvo šiek tiek geriau, nes mano gultas buvo ant aukštutinio narų. Man ta lemputė buvo daug arčiau negu apatiniams. Vieną vakarą, man nieko neveikiant, prieina prie manęs voldemarininkas Vaitkevičius, atentato prieš Rusteiką dalyvis, ir užkalbina mane apie skaitymą, patardamas man išnaudoti tą laiką išmokyti rusų kalbą (jis jau buvo gerokai prisiliejęs prie kairiojo sparno). Pasigyrė, kad jis beveik nieko nemokėjęs, o dabar skaitas suriškai beveik laisvai. Sužinojęs, kad aš rusiškai šiek tiek mokąs, patarė ir man užsisakyti rusiškų knygų iš Balošerio knygyno ir nedelsiant pradėti skaityti, paminėdamas, kad toje mūsų kameroje esą ypatingai lengva rusų kalbą išmokti, nes yra daug mokančių. Esą nereikia nežinomo žodžio net ir žodyne ieškoti, gali tiesiog vieną kitą paklausti, ir jis tau tuoj pasakys, ką tai reiškia. Ypač gyrė J. Karosą, kuris ne tik gerai mokąs rusų kalbą, bet ir šiaip jau daugelio dalykų žinovas. Jis esąs tiesiog kameros vaikščiojanti enciklopedija.

Vaitkevičiaus patarimą laikiau teigiamu dalyku ir sutikau, kad jis man užsakyti iš Balošerio knygyno koki labai lengvą romanėlį. Netrukus gavau Rygoje išleistą rusišką romaną ir pradėjau jį skaityti. Šis pirmasis buvo man dar sunkokas, bet antrasis jauėjo kur kas geriau, o kai, prieš išeidamas iš kalėjimo, buvau baigęs skaityti jau šeštąjį, aš beveik viską supratau be Vaitkevičiaus ir kitų pagalbos. Skačiau, mokiausi kaip svetimų kalbų mėgėjas, bet niekad nemaniau, kad rusų kalba man gyvenime kada nors net ir gvybė išgelbės, bet apie tai jau vėliau, kituose mano atsiminimuose, nes čia perdaug jau nukrypčiau į šalį.

(Bus daugiau)

BULIŲ KAUTYNIŲ DRAMA MADRIDE

KOSTAS BURBA

(Pabaiga)

Ispanijos kiekvienas didesnis miestas turi b. k. amfiteatrą, žymiausieji yra Sevilijoje, Madride, Barcelonoje, Valencijoje ir Pamplonoje, iš viso apie 250. Žymiausias festivalis (fiesta) būna per Velykas ir kai kurių šventųjų dienomis, pavyzdžiui Madride San Isidro diena, gegužės viduryje. Sevilijos miesto Maestranza festivalis yra B. k. veikėjas tas pat, kas „La Scala“ opera Milane dainininkams — prestižo ir pinigų reikalas.

B. k. sezonas yra nuo kovo pradžios iki spalio vidurio, dažniausiai sekmadienio vakare, dienos šviesoje, esant palankiam, svarbiausia nėvėjutam, orui. B. k. grįžio Portugalijoje ir pietų Prancūzijoje, mažiau Italijoje, Amerikoje b. k. yra populiariausias Meksikoje. Mexico City nuo 1945 m. turi 47,000 žiūrovų amfiteatrą. B. k. taipogi būna Maroko, Venesueloje, Kolumbijoje, Peru ir kitose Centro Amerikos kraštuose. Kiekviename krašte b. k. turi savo atspalvį, tradicijas, rūbus ir eigą. Pavyzdžiui, Portugalijoje draudžiama žudyti bulių. Mažesni Ispanijos miestukai, kurie neturi amfiteatro, anksčiau ruošdavo b. k. miesto viduryje — „plaza mayor“. Aptverdavo aikštę lentom, išbarstydavo smėliu ir sudėję pinigus nupirkdavo bulių. Aikštės gyventojai prisikviėdavo giminių ir svečių ir žiūrėdavo į b. k. iš langų ir balkonų. Kartais bulių išleidavo bėgti gatvėmis arba į laukus, tada bet kas, pėsčias ar ant arklio, galėdavo būti matadoru — mėgėju ir herojiskai nukauti bulių pagal nustatytą ritualą. Iš to papročio turbūt ir paėjo ispaniškas b. k. pavadinimas „corrida de toros“ (jautių bėgimas).

Jautių bėgimas gatvėmis tebevyksta kasmet, pradedant liepos 7 d. San Fermin diena, Pamplona miestuke. Tai „feria“, kuri sutraukia daug turistų ir vyksta pagal seniai išdirbtą tradiciją. Ten kasdien iš ryto prieš b. k. per aptvertas miesto gatves bėga šeši laukiniai b. k. buliai ir šeši naminiai jautiai. Priešais tą bandą bėga tūkstančiai „divyrių“ — mėgėjų iš publikos. Daugelis iš jų būna sužeisti gyvulių arba publikos parblokšti bėgimo panikoje. Sunkūs sužalojimai tačiau retai tepasitaiko.

Veiksmas

Po pradinio parodo ir pasirodymo arenoje prasideda kautynių manevrai. Pamates arenos pakraščiuje baderilero judančią skepetą, bulius zovada bėga skersai arenos į skepetą.

B. vos spėja pasisilėpti už tvoros. Stabdydamas išbėgimą bulius sukelia smėlio debesį ir bakstelį ragais į tvorą. Tuo metu kitoje arenos pusėje pasirodo kita skepetas, bulius vėl skuba į jį lyg Don Kichotas kovoje su malūnais. Buliaus reakcija, judesius ir kurį ragą jis labiau atkiša tuo metu stebi visi veikėjai, ypatingai matadoras, kuris kartais irgi įsėina su baderilero buliui išundyti. Orkestrui davus signalą išjoja pikadorai, pėsčių baderilero lydimi.

Po pikadorų seka baderilero trumpu durtuvu smėlinas į buliaus kuprą, ir tik po to trečioji ir paskutinė b. k. dalis „faena“, kur veikia tik matadoras ir bulius. Po kelių demonstratyvinių manevrų matadoras ruošiasi savo pagrindiniam veiksmui — vienu smūgiu nukauti bulių, prisilaikant visų taisyklių ir tradicijų.

Pakeitus kardą matadoras

atsistoja šonu kuo arčiausiai priešais buliaus galvą. Buliaus priekinės kojos tuo metu turi būti suglaustos ir jo galva nuleista. Visas tas sąlygas suderinti nevisada iškart pavyksta. Matadoras manevruodamas muleta ir savo kūno judesiais stengiasi privesti bulių į reikiamą padėtį. Bulius tuo metu jau gerokai nukraujavęs ir pavargęs, galvą laiko žemiau ir lėčiau reaguoja, tačiau jis dar labai pavojingas, suerzintas ir lengvai gali mirtinai smogti matadorui.

Pagaliau matadoras iškelia virš galvos kardą, laikydamas jį horizontaliai nukreiptą buliaus link. Staigiu judesiu matadoras puola pirmyn virš buliaus ragų ir smėgia visą kardo ilgumą buliui į tiksliai numatytą vietą nugaroje tarp menčių, į širdį. Už kelių minučių bulius susyruoja ir krenta ant šono negyvas. Jei kartais kardas praduria plaučius, tai iš buliaus burnos ir šnervių pradeda veržtis kraujuotos putos. Smūgio metu matadoras gali nepataikyti, ir lankstus plieno kardas gali atšokti nuo menčių kaulų ir išlekti dideliu lanku į orą. Prie manęs taip ir atsitiko vienam matadorui net šešis kartus! Publika šūkavo nepatenkinta, kas dar labiau nervavo matadorą ir didino jo nepasisekimą. Jei tas atsitinka arti barjero tai aukštai į orą išlekiantis kardas gali sužaloti žiūrovą.

Buliaus tragedijos galas

Vos matadorui sėkmingai įbedus kardą, bulių apsupa baderilleros ir mosikuoja savo skepetas priešais jo nosį. Bulius ne visada iškart krenta, jis dar šiek tiek reaguoja ir erziniuosi, mosikuoja galva ir traukiasi atgal, veltui ieškodamas apskritoje arenoje ramesnio kampo apsisaugoti nuo įkyrių baderillerų ir ramiai numirti.

Buliui nugriuvus, matadoras išsitraukia savo kardą, nušluosto ir, jai jo veiksmas buvo atlikti tobulai, saljutuoja ir priima minios ovacijas. Matadoras apeina arenos pakraštį, baderilleros lydimas ir sveikinasi su publika. Iš šešių kautynių mačiau tik vieną kartą matadorą susilaukusį tą garbę, matyt, jis buvo publiškai žinomas. Iš sėdimų vietų jam mėtė gėles, kepure, rankinukus ir t.t. Invalidas, sėdėjęs netoli manęs, prišokęs prie barjero išmėtė tam matadorui abu savo ramentus (krūkus). Matadoras ir jo palyda surenka metamus dalykus ir meta atgal į publiką.

Anksčiau mėtėdavo iš džiaugsmo arba iš piktumo sėdimas pagalves, bet dabar tai uždrausta. Tas vyksta miniai isteriškai šūkaujant. Kartais pasižymėję matadorai teisėjų apdovanojami nugalėtojo buliaus viena arba abiem ausim, uodega ir kanopa.

Prie nugriuvusio buliaus prieina puntillero ir trumpu įrankiu įduria ir perpjauia buliui nervus tarp pakaušio ir nugaraulio. Po to vadinamieji chulos (mulų varovai) užmauna virves ant buliaus ragų, ir trijų mulų pakinktas tekinas išvelka buliaus lavoną iš arenos ir vėliau į skerdyklą. Ateina patarnautojai ir grėbliais išlygina smėlį, paslėpdami pirmos aukos kraują, ir paruošia areną kitai aukai. Visa b. k. procedūra tęsiasi apie 20 minučių ir kartojama šešis kartus.

Minia

I b. k. eina daugiausiai vyrai, bet man matant buvo apie 1/3 moterų ir šeimų su vaikais. Tai sekmadienio

vakaro populiarus pramoga visai šeimai, ypač kermėšiams prieš ir po b. k. Pardavėjai aikštėje ir ant šaligatvių prie amfiteatro siūlo suvenyrus, žaisliukus, devocijas, vaisius, riešutus, įvairius gėrimus, saldinius, vėduokles, papuošalus ir t.t.

Čia pat galima iš čigonų sužinoti savo likimą iš kortų arba iš delno. Čia pat taipogi sukinėjasi kišenvagiai, dėl kurių kelionių biurai perspėja turistus.

Minios reakcija į b. k. veiksmus yra gyva ir triukšminga. Drąsa ir elegancija labiausiai giriama „ole“ šūkavimu, bailumas ir nerangumas smerkiami. Ypatingais atvejais matadoras gali susilaukti arba apmėtymo bet kuo, kas papuola, arba išnešimo iš arenos ant minios pečių.

Kartais iš žiūrovų eksromptu atsiranda mėgėjas, kuris persokęs barjerą pradeda arenoje savo b. k. įsistoti kieno užimponuoti. Jis tuo tiki b. k. užimponuoti. Jis tuo tiki b. k. užimponuoti. Jis tuo tiki b. k. užimponuoti.

areštu.

Kritika

Pasakyti, ar b. k. buvo geros ar blogos, reikia turėti patyrimą, žinoti taisykles ir žinoti, kas ir kaip vertinama. Yra b. k. profesionalai kritikai, teisėjai ir valdžios prižiūrėtojai. Pagal aukščiausius standartus labai retos b. k. būna tobulos, nes tai priklauso nuo daug aplinkybių ir veikėjų. Oras, buliaus savybės ir reakcija, minios elgesys, matadoro bei kitų veikėjų laikysena, viskas gali prisidėti prie b. k. nėsėkmės arba pasisekimo. Kad viskas ir visi būtų visą laiką tobuli, retai pasitaiko.

Gyvulių globos ir panašios draugijos, be abejo, smerkia b. k. Ar ilgai ispanai reikalaus bei toleruos b. k., nesiimu spresti. Žinau, kad ir Ispanijoje yra žmonių, kurie norėtų b. k. panaikinti. Sakoma, kad b. k. būtų buvusios panaikintos, jei pilietinį karą 1939 m. būtų laimėję respublikonai. Tokie intelektualai liberalai kaip rašytojas Blasco Ibanez ir filosofas Ortega y Gasset smerkė b. k.

Lyginant b. k. su amerikietišku futbolu arba boksu, tenka pripažinti, kad bulių kautynės būna daug mažiau sužalojimų ir mirčių. Amerikietiška futbole būna 600 kart daugiau nelaimių kaip b. k. Ispanijos berniukai svajoja tapti matadorais — milijonieriais, kaip mergaitės Amerikoje — Hollywoodo žvaigždėmis.

B. k. yra Ispanijoje didelis biznesas, kur garbės ir pinigų troškimas ir gobšumas tvirkina žmones. Vienintelis sąžiningas veikėjas tame biznyje yra bulius. B. k. taipogi yra viena iš Ispanijos turizmo atrakcijų. Ispaniją dabar lanko kasmet apie 30 milijonų užsieniečių. Amfiteatre priešais mane sėdėjo žmogelis iš Grand Rapids, Mich. Jis visškai nesiorientavo, kas dedasi arenoje, bet stebėjo su dideliu entuziazmu.

Epilogas

Madride, žinoma, yra daug kultūringesnių vietų apsilankyti negu b. k. Yra Prado, pasaulinio garso paveikslų galerija, yra didingi karališkieji rūmai, flamenco šokių klubai, visa eilė žymių bažnyčių ir vienuolynų, turtais perkrautų, puošni miesto architektūra, aikštės ir paminklai. Retiro parkas, pagaliau yra Rastro tolkučka ir pan.

Antrą kartą b. k. matyti nenorėčiau, o mano žmona net

MOSŲ KOLONIJOSE

Phoenix, Arizona

LIETUVOS DUKTERŲ GEGUŽINĖ

Baigėsi vasaros karščiai ir visi atostogautojai grįžta namo. Lietuvos Dukterų skyrius Phoenix ruošia tradicinį rudens subuvimą, kuris vyks spalio 6 dieną, sekmadienį, 1 val. po pietų Sofijos Liubartienės sodelyje.

Bus pateikti karšti lietuviški pietūs, įvairūs užkandžiai, saldumynai, kavutė ir gėrimai. Taip pat veiks turtingi laimėjimai, kurių metu bus leidžiamas ir kun. J. Domeikos nutapytas ir Lietuvos Dukterims padovanotas didžiulis paveikslas (aliejus), vaizduojas Lietuvos žiemą.

Visi Phoenix ir plačios apylinkės lietuviai maloniai yra kviečiami atsilankyti į pobūvį, susitikti, pabendrauti, pasidalinti vasaros išpildžiais, skaniai pasivašinti ir tuo pačiu paremti Lietuvos Dukteris jų kilniamė labdaros darbe.

Vikt. Zakariene

Lemont, III.

APYLINKĖS GEGUŽINĖ

„Kas bus, kas nebus, bet Lemonte lietuviai tikrai neprazės“... Visi žinome, kad lietuviai atsparūs, nebijo gamtos ydų ir bet kur ir bet kada gali smagiai padraugauti ir pabendrauti.

Rugsėjo 9 dieną puikioje Ateitininkų pamų gamtoje susirinko svečiai ir tradicinę Lemonto apylinkės gegužinę. Niekio netrūko. Buvo daug skanaus maisto, daug gėrimų, puikūs laimėjimai ir nuotaininga muzika. Paruošti sėkminga gegužinė, daug darbo. Lemonto apylinkės valdyba, kuriai šiais metais vadovauja

atsisakė į jas eiti. Bet būti Ispanijoje ir nematyti b. k. tai lyg būti Romoje ir nematyti Vatikano.

Rašant apie b. k. negalima nepaminti didelio Ispanijos ir b. k. entuziastų (be jau minėto J. A. Mitchener) amerikiečio, Nobelio premijos laureato Ernest Hemingway. Jo 1932 m. veikalas „Death in the Afternoon“ su nepaprastu nuotraukų rinkiniu iki šiol yra laikomas b. k. biblija. 1960 m. išėjo jo kita knyga apie b. k., kuri su J. A. Mitchener įžanga yra pakartota šiais metais, „The Dangerous Summer“.

M. Katiliškis

Dante

Vaikystės draugai

A. + A.

AGNIETEI BALICKAITIENEI
mirus, jos dukrai DANUTEI BILAIŠIENEI, vyrui VIKTORUI, anūkmė: ŽIVILEI, VILJAI ir DALIAI reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ONUTĖ, LEONAS CECKAUSKAI

Montreal, 12 d. rugs. 1985 m.

A. + A. ALFONSUI JURCIUI
Lietuvoje mirus,

seserį Sofiją Kikilienę su vyru, brolių Tadą su žmona ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

BRONĖ IR STASYS JUOZAPAVIČIAI

A. + A. BALIUI KARAZIJAI
mirus,

žmonai Idai ir jos šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

KRISTINA IR KAZIMIERAS DAUGVYDAI

DRAUGAS, 1985 m. ketvirtadienis, rugsėjo 19 d.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad rugsėjo 14 dieną, 5:55 val. vak. mirė

A. + A.

VLADAS RIMAVIČIUS

sulaukęs 94 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Taujėnų mstl., Ukmergės apsk. Amerikoje gyveno 36 metus. Buvo narys Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Fondo.

Nuliūdę lieka: žmona Bronė, duklė Sofija, jos vyras Adolfas Jelionis ir anūkmės Raminta ir Guoda. Sūnus Antanas su žmona Irena ir anūkmės: Aras, Mirga ir Lucia-Eglė.

Kūnas pašarvotas Petkus Funeral Home, 2533 W. 71st Street, Chicago. Lankymas ketvirtadienį, rugsėjo 19 d. nuo 2-9 v.v.

Laidotuvės penktadienį rugsėjo 20 dieną. Iš koplyčios 8:45 v. ryto bus atlydėtas į Immaculate Conception parapijos bažnyčią ir po gedulingų pamaldų nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių šeima prašo aukoti Lietuvos Dukterų Dr-jai arba Lietuviškosios Skautybės Fondui.

Prašome kas galite dalyvauti šiose laidotuvėse.

Žmona, duklė, sūnus su šeimomis.

Laidotuvių direktorius: Petkus Marquette Funeral Home.

A. + A. BALIUI KARAZIJAI mirus,

žmonai IDAI, dukrai DALIAI ir žentui ANTANUI LAUCIAMS su šeima, pusbrolui JUOZUI KARAZIJAI, visiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

KUNSTMANIENE
VILUTIENE
SVELNIENE
PRECKIENE

KAMINSKIENE
BALČIONAS IR
SLENIŲ SEIMA

Mylimam TĖVELIUI mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą kuopos globėjai

RAMUTEI BALČIAUSKIENEI,

jos ŠEIMAI, MAMYTEI ir sesutėms: LAIMAI BLAZIENEI ir DALIAI NORKAITIENEI bei jų ŠEIMOMS.

Chgos. Prez. A. Stulginskio Moksleivių
Ateitininkų Kuopa

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

THE SANDMAN WATERBEDS
1841 W. 95th St. (Beverly Hills)
TEL — 233-9484
Low down payment-financing available on approved credit.
30-60-90 Day Layaway
Monday thru Friday 10 am to 8 pm
Saturday 10 am to 5 pm
Sunday 12 Noon to 5 pm

APLINK MUS

x „Draugo“ dienraščio metinis banketas bus rugsėjo 28 d., šeštadienį, 7 val. Jaunimo centre. Banketo parengimu rūpinasi „Draugo“ renginių komitetas, vadovaujamas Marijos Remienės. Bus trumpa meninė programa, kurią atliks Dainuojančios Žemaitės, vadovaujamos K. Skaisgirio, akompanuojant Alvydei Eitutei. Bilietus stalams galima įsigyti „Draugo“ administracijos raštinėje arba pas komiteto narius.

x A. a. rašyt. Aloyzo Barono, buvusio ilgamečio „Draugo“ redaktoriaus, — net 25-rius metus — mirties penkerių metų minėjimas rengiamas Jaunimo centro kavinėje spalio 11 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Iki to laiko bus išleista jo eilėraščių rinkinys, kurį parengė jo žmona Nijolė Baronienė. Minėjimą rengia Lietuvos Rašytojų draugija.

x Lietuvos Bendruomenės naujai išrinktos tarybos pirmoji sesija bus rugsėjo 21 - 20 dienomis Detroito. Tarybos nariai iš Chicago ir jos apylinkių rengiasi važiuoti penktadienį ar šeštadienio ryte. Šioje sesijoje bus išrinktas naujas krašto valdybos pirmininkas, kontrolės komisija, garbės teismas. Sesija užtruks dvi dienas, nors kai kurie tarybos nariai tegali dalyvauti tik vieną dieną — šeštadienį.

x Dielininkaičių jaunųjų ateitininkų kuopa renka šeštadienį, rugsėjo 21 d., pas Norvilus, 4036 W. 91 pl., Oak Lawn, nuo 2 iki 4 val. p.p. Pasportuosim ir pasivažinsim. Jeigu lytu, susirinkimas atidedamas. Kviečiami ir nauji nariai, nuo 1 iki 8 skyriaus mokiniai.

x Segovia, 93 metų amžiaus, pasaulyje pagarsėjęs gitaristas, kiekvienais metais koncertuoja Orchestra Hall. Jo aukšto lygio koncertų, kuriuose atliekami klasikiniai kūrinių, klausosi tūkstančiai žmonių. Margutis kviečia pasiklausyti Segovios pasekėjo Lino Dambraus. Koncertas bus spalio 6 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. Bilietai Margutyje ir Vaznelių prekyboje.

x Alg. Regis skaitys paskaitą LB Marquette Parko apylinkės Tautos šventės minėjime rugsėjo 22 parapijos salėje.

x Dirvos sukaktuvinis banketas įvyks š.m. spalio 12 d., šeštadienį, Jaunimo centro salėje, Chicagoje. Meninė programą atliks smuikininkė Brigita Pumpolytė ir gitaristas Juozas Kasinskai, iš New Jersey. Kokteiliai nuo 6 val. vak. apatinėje salėje. 7 val. vak. didžiojoje salėje meninė programa, vakarienė ir šokiai. Šokiams gros neolituojančių orkestras, vadovaujamas Algio Modesto. Bilietai gaunami: Gifts International Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st Street, tel. 471-1424 bei pas komiteto nars — Jolanda Kereliene, telef. 257-2558 ir Filiną Brauniene, telef. 476-3525. Visus kviečia Dirvos 70 metų sukaktčiai paminėti komitetas. (pr.)

ARAS

Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūriu darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v.r. ir 8 v.v.
tel. 434-9655

x Irena ir archit. Albertas Kereliai išvyko atostogų į Italiją, kur studijuoja jų dukterė Dainė Loyolos universiteto padalinyje, esančiame Romoje. Jie aplankys Romą ir kitas žymiasias Italijos vietas bei kitus Europos kraštus.

x Povilas Dargis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pirmininkas, šį savaitgalį atvyksta į Chicago ir turės eilę pasitarimų su visuomenininkais. Šį sekmadienį, rugsėjo 22 d., 2 val. p.p. SLA Šeštos apskrities metinėje konferencijoje, kuri įvyks Lietuvių Reformų bažnyčios salėje, 5230 So. Artesian Ave., Pov. Dargis kalbės apie SLA narių vą, ryšium su šios organizacijos šimtmečio minėjimu ir seimu, kuris įvyks 1986 m. Chicagoje.

x Beverly Shores Lietuvių klubo susirinkimas, pirmas po vasaros atostogų, vyks šį šeštadienį, rugsėjo 21 d., 6:30 v. vakare Stankūnų restorane. Susirinkimo globėja klubo vicepirmininkė Marija Vilitienė. Susirinkime bus priimtos žiemos veiklos planas, pasitarta apie ruošiamą tradicinį rudens balių, kuris vyks spalio 5 d. gražioje Jonynų salėje.

x Marijos aukšt. mokyklos moksleivių klubas rugsėjo 23 - 27 dienomis informuos moksleives apie įvairią veiklą. Pirmadienį ir antradienį 23 klubo atstovai duos pranešimą apie veiklą salėje ir kavinėje, kur kabos iškabos. Trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį moksleives galės pasirinkti pagal tai, kas kam patinka. Koordinuos savaitės įvykius taryba, kuri susideda iš pirm. J. Moran, vicepirm. Astos Kižytės, sekr. M. Gutierrez, išdin. M. Quinn, narės B. Ponce De Leon ir D. Silaus. Globoja ses. M. Georgine.

x Aleksandra Daugvilienė, ėjusi Lietuvos Dukterų draugijos Beverly Shores seniūnijos vadovės pareigas, sukvietė savo namuose narių susirinkimą, kuriame buvo svarstomi ateities planai. Seniūnijai priklausė per 20 narių. Seniūnijos vadovė išrinkta Roma Dambrauskienė.

x Chicago Policing departamentas prašo pranešti, kad rugsėjo 21 d., šeštadienį, bus išpardavimas prarastų ir neatsisauktų dviračių iš varžytynių. Varžytynės bus nuo 9 iki 10 val. ryto 3333 W. 31 St. Chicagoje.

x Dr. Jonas Šalna, Grayslake, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą, pakeitė adresą ir dar pridėjo 47 dol. Dr. J. Šalna, mūsų garbės prenumeratorių, ir toliau laikome garbės sąraše, o už mielą auką nuoširdus aciu. Naujas adresas — P.O. Box 283, Portage, Wisc. 53901.

x Liet. Didž. Kunigaikštienės Birutės draugijos Chicago centrinio skyriaus šaukiamas visuotinis narių susirinkimas šių metų rugs. 29 d. 12 v. Jaunimo centro posėdžių kambary. Visos draugijos narės maloniai prašomos dalyvauti. Kviečia skyriaus valdyba. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Raod — Tel. VI 7747. (sk.)

x Lietuvos ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvykai. Aplankysime Honolulu, Hilo ir Maui salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registruotis iki rugsėjo 30 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312; 238-9787. (sk.)

Šveicarijos LB vicepirmininkas dr. Vaclovas Dargužas įteikia Lituanistikos katedros reikalų vedėjai Nijolei Balzarienai Šveicarijos lietuvių auką Lituanistikos katedrai. Iš kairės: PLB valdybos pirmininko pavaduotojas dr. Tomas Remeikis, dr. Vaclovas Dargužas, Nijolė Balzarienė ir vicepirmininkė švietimo ir tautinio auklėjimo reikalams Birutė Jasaitienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PREZ. STULGINSKIO IR PREL. KRUPAVIČIAUS ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Lietuvių krikščionių demokratų Chicago skyrius ir centro komitetas rugsėjo 15 d. Tautiniuose namuose, suruošė buvusio Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio ir prel. Mykolo Krupavičiaus šimto metų gimimo sukaktį minėjimą. Svečių susirinko pilna salė. Minėjimą atidarė pirm. J. Jokubka, priminė jų svarbą mūsų tautai. Pranešė, kad jų portretus, iškabintus salėje, yra sukūręs dail. J. Macėnas. Minėjimą pravedė pakvietė K. Kleiva. Pasveikino prez. Stulginskio dukterį dr. A. Juozevičienę ir dukteraitę R. Račkaukiene bei J. Norvilienę. Supažindino su paskaitininku prof. Br. Kaslu. Jis aukštųjų mokslus apvainikavęs doktoratu Prancūzijoje. Buvo Eltos redaktorius, išsivijo dėstė aukštosiose mokyklose, išildamas iki profesoriaus laipsnio. Teisinės organizacijose dalyvauja su paskaitomis, periodinėje spaudoje rašo mokslinius straipsnius, o taip pat yra parašęs moksleivių knygų.

Prelegentas prof. Kaslas priminė, kad mūsų istorijoje turime kunigaikščių, karaliaus, okupacijos laikotarpį, turime ir demokratiją. Turime jausti didelį istorinį pasididžiavimą, kad daugelį demokratinio gyvenimo vadovų mes pažinome. Mes neturime jokio straipsnelio, parašyto Vytauto Didžiojo ar kitų kunigaikščių, bet mes paveldėjome jėdą.

x Algimantas ir Ramona Grauziniai, Mt. Prospect, Ill., mūsų jaunosios kartos „Draugo“ skaitytojai, užsiprenumeravo dienraštį vieneriems metams ir dar pridėjo 18 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x Anthony M. Miner, Westboro, Mass., veiklus Lietuvos vyčių narys, lankydamsis Chicagoje pratęsė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 7 dol. už kalėdines korteles ir dar 25 dol. dienraščio paramai. A. M. Miner skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią auką tariame nuoširdus aciu.

x Po 7 dol. atsiuntę aukų: Pranas Jurjonas, F. Mackevičius, Vicky Bukaveckas, Alg. Dragunevičius, Pranutė Domanskis, Jonas Sakalas, Frank Baluta, Vincas Lazauskas, Emilija Totilas, Ona Maciulevičius, Vladas Pleckaitis, Juozas Lukošius, Kęstutis Miliūnas, Jonas Lukoševičius, Juozas Karmūza, Vaclovas Donis ir Jonas Juškaitis. Visiems tariame aciu.

mių raštų Stulginskio ir Krupavičiaus. Jie kūrė Lietuvą, ją išlėkė, o tos Lietuvos dalis esame mes patys. Politinis stebuklas, kad Lietuva po 120 m. caro vergijos prisikėlė. Taip pat nuostabu, kad mūsų demokratinio laikotarpio vadovai, neturėdami demokratinių tradicijų, parodė didelį brandumą audringame Lietuvos atkūrimo laikotarpyje. Be kitų dalykų, jų subrendimui padėjo Leono XIII enciklika „Rerum novarum“, o taip pat arkiv. J. Matulaičio socialinės mintys. Jie į tą pusę palinko, kai kiti jų draugai jungėsi į marksizmą.

Jiems nemažai padėjo pasirinkti savo posūkį, kad jie abudu stojo į kunigų seminariją, vienas tapdamas kunigu. Jie davė Lietuvai taurią ideologiją, kuria mes turime didžiuotis.

Prelegentas progą panaudojo pasvarstyti žydų-lietuvių santykius. Iškėlė, kad jau prof. St. Salkauskis savo viename pasikalbėjime 1939 m., išspausdintame „Studentų dienose“, paklaustas, kai buvo išrinktas universiteto rektoriumi, ar žydai studentai bus sodinami atskiruose suoluose, pasmerkė antisemitizmą, besireiškiantį išsišokimais. Tai pagrįsta anarchistiniais polinkiais. Reiškė protestą prieš išsišokimus mažos studentų grupelės. Joks agresyvus antisemitizmas nėra atnešęs naudos jokiai tautai, kurioje tai pasireiškė. Prelegentas pabrėžė, kad mūsų turėtos partijos lieka didelės svarbos. Per jas mes galime susisiekti su atitinkamomis Europos partijomis, kurios ten yra įtakingos. Krikščionių demokratų ir socialdemokratų ryšys su savo partijomis Europoje svarbus. Naudingas mums ir liberalų sąjūdis, galintis turėti ryšio su liberaliais Europos valstybėmis.

Primėjęs Lietuvą, pažymėjo, kad reikia nustepti, kaip gudriai lietuviai tėvynėje darbuojasi. Dundulis yra parašęs knygą apie Lietuvos kovas dėl Baltijos jūros. Jis taip pat rašė apie Lietuvos kovą dėl Žemaitijos, apie Lietuvos užsienio politiką XVI amžiuje, apie Žemaičių sukilimą prieš vokiečius. Lietuvoje pastatytas didelis meno muziejus, kur sudėti gausūs meno turtai, padovanoti M. Žilinsko. „Portretas XVI - XVII šimt. Lietuvoje“ išleista okupuotoje Lietuvoje. Lietuvis vis randa būdą išskirti savo kultūrą. Tauta yra vergijoje, bet daro, kas galima.

Inž. A. Rudis papasakojo, kad jam teko matyti M. Žilinsko meno rinkinį, kuriame yra ypatingos vertės kūrinių, nors ten yra nevien originalų, bet ir kopijų. Inž. Rudis pabrėžė, kad krikščionių demokratų

Lisa Kosmonaitė modeliuoja K. Donelaičio lituanistinių mokyklų surengtoje madų parodoje.

Nuotr. J. Tamulaitis

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

Dr. inž. Stays Bačkaitis, JAV Transportacijos min. eismo apsaugos administracijos pagrindinis inžinierius, pristatys techninę paskaitą apie žmogaus kūno sužalojimų pobūdį automobilių avarijose Amerikos Medicinos darbuotojų suvažiavime spalio 8 - 9 dienomis, Washington, D.C. Rugsėjo 29 iki spalio 6 jis dalyvaus kaip JAV delegatas Tarptautinės Standartų sąjungos suvažiavime Ocean City, Md. Per 1985 m. įvyksiantį Chicagoje Mokslo ir Kūrybos simpoziumą jis vadovaus Transportacijos sesijai ir skaitys paskaitą tema „Transportacija Lietuvoje“. Dr. Bačkaitis dabartiniu metu organizuoja 1986 m. Pasauliniam automobilių inžinierių sąj. kongresui du simpoziumus. Vienas bus tema „Bandymų metodika automobilių nam saugumui“, o kitas — „Sužeidimo ilgalaikės pasekmės žmogaus gyvenime“. Ant

tra tema dar labai mažai gvil-denta viešumoje, bet jau susilaukė plataus mokslininkų susidomėjimo net ir iš tolimiausių mokslines disciplinų, kaip inžinerija, medicina, teise, sociologija, finansai ir t.t. Šis simpoziumas bus prarastas pavienių temų pristatymu bei kviestinių diskusijų forma.

— Kun. Antanas Valiuška, Phoenixo, Airz., lietuvių kapelionas, nuo vasaros karščių buvo išvykęs į Kaliforniją, kur aplankė kelias gražesnes vietas. Dabar jau grįžo ir pradės vėl dirbti tarp lietuvių, laikydamas jiems pamaldas, lankydamas ligonius ir senelius.

— Lietuvos Vyčių 110 kuopa Maspeth, N.Y., planuoja keturias dienas — lapkričio 8 - 11 dienomis — praleisti Vermonte. Tai būtų visas savaitgalis. Vaziuos autobusu, nakvos kalnuose pastatytoje viešbutyje. Tai daroma nuoširdesniai vyčių pabėdavimui ir savaitgalio atsi-kvėpimui.

tis, JAV kariuom. pulk. leit. V. Dirksis su žmona, kun. J. Prunskis, dr. L. Šimutis, Varpo red. A. Kučys, Ūkin. s-gos vadovai J. Sakas ir F. Sakevičius. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

J. Pr.

RUDENS MADŲ PARODA

Ruduo atėjo — jau vasaros atostogos pasibaigė, ir vėl visi stosiame į darbus, kuriuos palikome, kai mokslo metai pasibaigė. Vėl bus daug užsiėmimų, progų išeiti, pasisvečiuoti. Ir ko visoms reikės? Juk naujų rūbų pasiūti! Todėl ir ruošiamą Madų parodą rugsėjo 22 dieną, kad būtų galima pasižiūrėti kas naujo, įdomaus ir gražaus yra rodoma šiam sezonui. Kosmonai, Lee rūbų parduotuvės savininkai, šiemet, kaip ir per eilę praėjusių metų, vėl sutiko suruošti madų parodą K. Donelaičio mokyklos mokytojų.

Tai yra malonus būdas paremti lituanistinę mokyklą — smagiai praleisti popietę su pažįstamais, pasikalbėti, pasivažinėti ir gausite pamatyti, kas naujo madų pasaulyje.

Modeliuos mūsų mokinių mamytės ir dar taip pat ir mūsų mokiniai, buvę ir esami. Martinelli vaikų rūbų parduotuvė sutiko duoti mums vaikų rūbų.

Mokyklų išlaikymo išlaidos kyla kiekvienais metais. Reikia mokėti didelę nuomą, vis išleisti naujos medžiagos ir apmokėti algas. Mokytojai dirba beveik veltui, paaukodami kiekvieną šeštadienį per mokslo metus. Tai yra laikas, kurį jie galėtų kitur praleisti, bet jie yra nusprendę, kad jis labai vertingas praleistas, be mokinant jaunus lietuvius.

Mes galime paremti mokyklą dalyvaujant šitokiuose parengimuose — parodose, baliuose, koncertuose, gegužinėse. Tuo pačiu metu mums smagu, malonu, ir mes atliekame gerą darbą visuomenei.

K. Donelaičio mokyklų tėvų komitetas, rimtai dirbdamas, nori suruošti kuo įdomesnę parodą visų malonumui. Kviečiame visus susidomėjusius dalyvauti. Galima užsisakyti stalus, 8-nių asmenų pas Ireną Adickienę, skambinant telefonu 832-6756 po 3 val. p.p. Auką įteikti parodą tik 8 dol.

Korespondentė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.